

HALAS Newsletter

Hráčská asociace
logických her a sudoku
www.sudokualogika.cz

6/2019

Vážení přátelé,

přinášíme vám další číslo HALAS Newsletteru. Ten si dává za úkol informovat o minulých a budoucích aktivitách spolku HALAS, nadcházejících živých či online turnajích, poukazovat na zajímavé [www](http://www.sudokualogika.cz) stránky a další věci týkající se sudoku či logiky.

Newsletter není určen jen pro členy HALAS, ale budeme rádi když se nám podaří jej rozšířit i mezi další fanoušky sudoku a logiky. Pokud tedy máte nějaké kamarády, které by newsletter mohl zaujmout, řekněte jim o nás. Každý zájemce o pravidelné zasílání newsletteru nám může napsat na newsletter@sudokualogika.cz a my ho zařadíme do seznamu příjemců.

Obsah Newsletteru

Nejbližší akce	Strana 2
Setkání s mistry současnosti, i těmi minulými...	Strana 2
Volby nového výboru	Strana 4
Pokud možno nenápadně	Strana 5
Jak se dělá turnaj	Strana 6
MČRS očima (ex)pořadatele: Zdroj poučení	Strana 7
Právní záležitosti	Strana 8
Úloha na přání	Strana 9
Řešení úlohy z minulého čísla	Strana 9

Nejblíží akce

Termín	Název soutěže	Kde + kategorie
7. 12. 2019 9:30 – 16:00	Vánoční turnaj Zlatá Praha	Praha, ZŠ Na Beránku Pertoldova 3373 <i>Sudoku + logika</i>
7. 12. 2019 16:15 – 18:00	Výroční členská schůze Halas <i>Volba nového výboru</i>	Tamtéž
Leden 2020	WPF GP <i>Termíny budou upřesněny</i>	https://gp.worldpuzzle.org <i>Sudoku + logika</i>

Setkání s mistry současnosti, i těmi minulými ...

... aneb zážitky z MS v logice 2019 v Německu

V obklopení logiků

Před letošním mistrovstvím světa jsem během léta vyluštil několik německých národních mistrovství v logice, včetně kousků od Philippa Weisse a jeho drahé Ute, kteří vytvářeli úlohy pro naše německé kolegy v roce letošním a před dvěma lety. To jsem ještě netušil, že s Philippem strávím pěkných pár hodin přímo na place.

Logická část MS začínala ve čtvrtek a v hracím sále, kterou byla tenisová hala, na mě zbylo volné místo hned v první řadě. Tak teda jo, mám natrénováno, říkal jsem si s úsměvem, nikde se schovávat nebudu. A vedle mě ke stolu si sedá borec s účesem ve stylu kvěťáku, Philipp Weiss. Pamatoval jsem si ho z loňského pražského MS, kde jsem mu dělal rozhodčího při finále družstev, které Němci nakonec vyhráli. Největší eso soutěže, Japonec Ken Endo, seděl hned ob jednu lavici od nás. Na Kena jsem vzpomínal též z loňského MS, v jednom z kol odevzdával 19 minut před koncem časového limitu, což nás tenkrát s Didi pěkně zaskočilo, i když jsme měli být v sále jako organizátoři připraveni na cokoli. Podobné Kenovy kousky vykouzlí úsměv na tváři nejednomu soutěžícímu. A pro autory úloh MS to může být hlavolam, jak nastavit délku kol, když je někdo schopen zvládnout všechny úlohy v čase takřka k neuvěření.

První kolo začíná, popřejeme si s Philippem hodně štěstí a jdeme na to. Nebudu psát o mém luštění, Philipp nahrál v soutěži více než 3,5krát více bodů. ☺ Po třetím kole (z celkových jedenácti) se Philipp dostává na medailové pozice, které už do konce soutěže neopouští. Bylo to právě ve třetím kole, kdy Ken odevzdával 14 minut před koncem, což nejen mě, ale i mého německého kolegu pobavilo. Pochopte, dožene to k smíchu i někoho, kdo bojuje o medaili. Kola přibývala a od zbytku startovního pole se ve výsledkové listině odpoutávala dvojice hráčů, o kterých vám vyprávím.

Soutěžení na MS je vlastně i příležitost, podělit se o zážitky s ostatními hráči, podobně jako na našich turnajích. My jsme toho s Philippem moc neprobrali, přeci jenom, zvládl toho mnohem více, takže když už, tak jsem se ptal na úlohy spíše já. Po některých kolech k nám přicházel Ulrich Voigt, ředitel soutěže a 11-tinásobný mistr světa, a ptal se ho na dojmy, jak se mu luštilo. Držel mu palce, stejně jako ostatní organizátoři, úspěch domácího závodníka pořadatele jakéhokoliv klání potěší. Někdy jsem si říkal, jestli to spolu neprobírají až moc (soutěžící vs. organizátor), ale ta moje maturita z němčiny byla taky s odřenýma ušima, kdo ví, co jsem rozuměl. 😊 Ken je trochu opakem, o přestávkách po jednotlivých kolech sedí na místě a jakoby rozjímá a odpočívá. Já ho vlastně při soutěži slyším jen za situace, kdy říká to své oblíbené „finished“ při odevzdání před limitem. 😊

Zpět k luštění, druhý soutěžní den je v plném proudu a na Philippovi je vidět, jak mu dochází, že si vede dobře, nyní je už maximálně koncentrovaný. (*Jestli jsem hledal ve výsledcích starších MS pozorně, tak jeho dosavadním maximem bylo 4. místo ze slovenského Sence 2016.*) Říkám si, má ještě šanci? Jeho bodový odstup od Kena se kolo od kola snižuje. Končí druhý den a s ostatními se po večeři odebíráme na ubytování. Průběžné výsledky jsou známy až pozdě v noci, Philipp ztrácí na první místo Kena 29 bodů. A před námi je už pouze poslední kolo, letos nebude žádné playoff, kdo má nejvíce bodů po 11. kole, je vítěz. Poslední kolo se skládá ze 3 úloh, rozporcované tabulky kropek je nutno sestavit k sobě a následně vyluštit. Úloha jak vystřížená z německých mistrovství, u nás bývají podobná kola na turnaji v Poděbradech.

V sobotu po snídani usedám na své místo v sálu těsně před začátkem kola, Philippovi říkám „Viel Glück“, víc není potřeba. Je očividně nervózní, takhle ho vidím poprvé, ale kdo by nebyl. 29 bodů ztráty pro něj znamená odevzdat nejméně 3 minuty dříve než Ken. (*Za každou ušetřenou minutu získává hráč 10 bodů.*) Předpokládáme tedy, že lidi budou odevzdávat před časovým limitem, ti nejlepší nejspíš značně. Startuje poslední kolo, já začínám od největší tabulky a moc mi to nejde, těžce oddychuje i Philipp. Konečně se dostávám k tabulce další, asi jako každý hráč chci zakončit MS vydařeným kolem. Ale zároveň bych rád věděl, jak na tom je můj soused, i když vím, že by bylo nesportovní, kdybych ho sledoval. 😊 Až teď zpětně z výsledků vidím, že první odevzdával Matúš 21 minut před koncem. Philipp je hotov 16 minut před limitem, očkem jsem zkontroloval časomíru i Kena. Už jen 10 minut a Ken stále luští. Uvědomuji si, že já už na tom nic nezměním, tak se snažím aspoň stihnout vše před limitem, což se mi nakonec podařilo. Náš stůl zahrál poslední kolo na jedničku. 😊

Philipp Weiss získal v posledním kole na Kena Enda 130 bodů a stal se překvapivým mistrem světa. Překvapivým hlavně proto, že porazil v základní části logického MS japonského soupeře, což dokázal naposledy Ulrich Voigt v Sofii 2015. Philipp využil domácího prostředí dokonale a Kena jistě čeká ještě mnoho úspěchů na příštích MS.

Znovu po 25 letech v Německu

Byla neděle, poslední den letošního mistrovství, venku pošmoruno, obdobně tomu bylo skoro po celý týden. Jídlna byla při snídani značně prořídlá, většina účastníků již byla na cestě domů nebo se připravovala na odjezd. Nás pár, co jsme obývali „Czech House“, tj. chatku u jezera nesoucí označení Ferienhaus č. 11, a co se ještě nevydalo na cestu, jsme seděli u snídaně. Zároveň jsme si připravovali zásoby s sebou, aby nám vystačily na celou cestu domů.

Tu k našemu stolu přistoupil Wei-Hwa Huang z amerického týmu a sdělil Robertovi a Pavlovi, zda si uvědomují, že společně s ním jsou jediní tři hráči-pamětníci posledního německého MS v logice 1994

z Kolína nad Rýnem. Jójo, to už je let, povzdechl si Pavel. Ale ještě tu chybí Zdeněk Vodička, přitakal Robert, on už se s Jankou vydal na cestu domů. Takže jsme čtyři, dodal Wei. Společně prohodili ještě pár vět, Robert se ptal Weie, jestli nehrál též Nick Baxter, dlouholetý americký kapitán, Wei odvětil, že ne, že byl v době MS jinde. Načež se Wei vydal zpět ke svému stolu, kde již seděl sám a něco sepisoval na svém počítači. Robert nám pak sdělil, že si myslí, že jich bude více, pamětníků posledního německého šampionátu.

Všechna čest, že lze soutěžit na té nejvyšší úrovni tak dlouho. Jen škoda, že Robert neužmúl jednu z medailí i na letošním MS, tentokrát už v kategorii nad 50 let.

V TOP10 výsledkové listiny z 3. MS v logice v roce 1994 figurují opravdu už jen 4 aktivní hráči současnosti – Pavel Kalhous (2.), Zdeněk Vodička (6.), Wei-Hwa Huang (7.) a Robert Babilon (8.), týmová soutěž skončila před 25 lety výsledkem 1.ČR, 2. USA.

Láska k hraní a soutěžení přesto vítězí, i když ustoupíte ze slávy. Ze všech mistrů světa v logice letos soutěžili Ken Endo (skončil 2., MS ovládl v letech 2015 a 2017), Palmer Mebane (4., 2011), Thomas Snyder (8., 2018), Pal Madarassy (22., 2007), Wei-Hwa Huang (27., 1995, 1997, 1998 a 1999), Taro Arimatsu (33., 2010), Niels Roest (55., 2002 a 2004), a Robert Babilon (82., 1993 a 1996). Davida Samuela (1992) a Rona Oshera (1994) ve výsledkové listině letošního MS nenajdete, absolutní monstrum v počtu titulů a medailí vůbec, Ulrich Voigt (vítěz MS z let 2000, 2001, 2003, 2005, 2006, 2008, 2009, 2012, 2013, 2014, 2016 a nepřetržitý sběratel medailí v letech 2000-2018), přerušil svou bilanci až letos z důvodu, že dohlížel na kvalitu úloh pro německé MS.

Pavel Kadlečík

Volby nového výboru

Jak nejspíš všichni již tušíte, čeká nás na prosincové výroční členské schůzi Halasu volba nového výboru.

Výbor je volen na období dvou let, v počtu 5 členů. Ze stávajícího výboru nebudou již kandidovat Jan Novotný a Jiří Hrdina. Prosíme tedy všechny členy, aby zvážili možnost do výboru kandidovat.

V tomto čísle najdete několik textů, které se vám pokusí přiblížit, co vše Halas dělá nebo co všechno se skrývá za organizací jednoho turnaje.

I v případě, že nemáte ambice ve výboru pracovat, může to být pro vás inspirací, kde můžete Halasu pomoci, aby naše akce byly ještě lepší a zábavnější.

A každopádně je schůze příležitostí k tomu prodiskutovat vše, co vás zajímá, podělit se o svoje názory a vyslechnout si názory ostatních.

Jiří Hrdina

Pokud možno nenápadně

(Text níže vznikl na začátku července, a proto jsou některé jeho pasáže pochopitelně neaktuální. Přesto jsem se rozhodl ponechat jej pro autentičnost bez zásahů.)

Z rodinných a dalších osobních důvodů rozhodl jsem se nekandidovat v prosinci znovu do výboru HALAS a stáhnout se ve světě sudoku a logiky trochu do pozadí. Budu rád, proběhne-li to pokud možno nenápadně, což ale asi není samozřejmé vzhledem k tomu, že jsem byl poslední roky spíše v popředí. Proto jsem si řekl, že to oznámím dopředu a v dalším zmíním některé z věcí, kterým se věnuji. Jako námět k zamyšlení.

Turnaje. Neříkám, že s koncem roku přestávám připravovat turnaje. Ale... Poděbrady – kdyby měl někdo chuť zapojit se do jakékoliv složky organizace jubilejního desátého ročníku, ozvěte se nám. MČR v sudoku – pořádat tři za pětiletku bylo spíš moc, uvítal bych, kdyby to v příští pětiletce bylo méně, aspoň o jednu. Mistrovství akademiků – tady je ideální příležitost se zapojit ještě letos, úlohy budu chystat zřejmě v srpnu (určitě před MS).

Soutěže pro školy. Regionálních kol přibývá, takže každá pomoc by byla velmi dobrá. Letos to viselo na dvou lidech, na mně Morava, na diCarlovi Čechy. Pomohli mnozí, více a méně, nechci jmenovat, abych nezapomněl. Ale každopádně platí, že další ochotné ruce se jistě uplatní.

Liga pro studenty na FEDu. Tvořím úlohy a posílám Alešovi ve smluveném formátu. Také testuji, s tím mi jistou dobu pomáhali další, ale přestali. Já přestanu s koncem roku. Budu rád, když to někdo převezme. Rád vše vysvětlím.

Webové stránky a facebook. Nahrávat novinky není žádná věda, na webu už jsou hodně aktivní diCarlo a Gotroch, ale není důvod, aby se nepřidali i další. Na facebooku dvojnásob. Pár detailů práce webmastera komukoliv předám.

Závěrem... Plánuji dělat spíše věci, které chci než které musím. Nebráním se nadále pomoci s ledasčím, když to bude vítáno. Motto dle Donutilla – ptejte se mě, na co chcete, já na co chci, odpovím ☺

Honza Novotný

Jak se dělá turnaj

Většina z nás jezdí na turnaje a na první pohled vše vypadá jako pohodová akce. Zaluštíme si, popovídáme s kamarády, o přestávce si dáme kávičku a nějaké drobné občerstvení a s úsměvem na rtech, případně i nějakou cenou odjždíme do svých domovů. Ano, tak to má být, turnaje mají být pro nás potěšením. Ale ti, kdo se někdy podíleli na jejich organizaci (a je nás samozřejmě celá řada), potvrdí, že za dobře zorganizovaným turnajem se skrývá docela dost práce.

Věřím, že lidí ochotných pomoci je dost, jen možná někdy ani netuší, kde by mohli přiložit ruku k dílu. Tak jsem se rozhodl sepsat tento článek a jednotlivé kroky při přípravě turnaje jsem shrnul do následujícího organizačního diagramu:

Organizační diagram turnaje HALAS

Oblast	Akce	>měsíc před	1-4 týdny před	Poslední týden	Den D	Po turnaji
Úlohy	Tvorba úloh					
	Testování					
	Tisk					
	Booklet					
	Tisk řešení					
Sál	Rezervace					
	Občerstvení					
	Přístup do sálu					
Odměny	Poháry					
	Medaile					
	Ceny					
	Diplomy					
Propagace	Oznámení na Webu					
	Facebook					
	Přihlašovací formulář					
	Média (IQ Tykve, Mensa)					
Operativa	Rozhodčí					
	Opravovači					
	Timer					
	Tisk diplomů					
	Program pro vyhodnocení					
	Tiskárna a papíry					
	Notebook 2x					
	Fixy na opravování					
	Folie/sešíváčka					
Logistika	Ubytování					
	Oběd					
	Večeře					
Zpravodajství	Zpráva rozhodčího					
	Výsledky na Web					
	Úlohy do archivu					
	Výsledky do žebříčku					

Je možné, že jsem ještě na něco zapomněl, ale myslím, že vše podstatné je v diagramu obsaženo.

Obvyklý přístup je takový, že autor se postará o oblast Úlohy a další organizátor o oblast Sál a případně Odměny.

Propagaci ve formě oznámení na Webu zařizuje výbor, ale v širší propagaci máme určitě rezervy.

Operativa je asi nejvíc stresující. V optimálním případě bychom potřebovali moderátora turnaje, zpracovatele výsledků, rozhodčího a několik opravovačů. Ale poměrně často zde dochází ke kumulaci funkcí, která vede k průtahům a posléze psychické újmě na straně pořadatelů i hráčů.

Logistika se týká hlavně dvoudenních turnajů, tedy obou Mistrovství ČR. Naší snahou by mělo být nabídnout možnosti ubytování a stravování tak, aby se všichni mohli soustředit na samotný turnaj.

Oblast, kterou jsem tady nazval Zpravodajství je nejméně viditelná, nicméně důležitá. Publikovat výsledky, zpracovat je do žebříčků a zpřístupnit členům zadání je nedílnou součástí každého turnaje.

Budiž toto organizační schéma vodítkem při pořádání našich turnajů. Je tak trochu i reakcí na letošní nepřilíhš povedené MČRS o kterém si přečtete v následujícím článku.

Jiří Hrdina

MČRS očima (ex)pořadatele: Zdroj poučení

(Text níže vznikl relativně těsně po MČRS, na začátku července a byl myšlen ke zveřejnění na webu, v komentářích, podobně jako MČRS očima hráče. Nakonec k tomu nedošlo. Dnes, v prosinci, není o nic aktuálnější, přesto jsem se rozhodl ponechat jej bez zásahů.)

Když se hned po skončení MČRS 2018 ozval výboru Lišák, že by chtěl vytvořit mistrovství příští, cítil jsem v kostech, že erupce autorské kreativity není jedinou ingrediencí dobré soutěže. Ale stejně je to nabídka, kterou nelze odmítnout. Snažil jsem se měsíce i týdny před akcí připomínat, že soutěž musí mít nejen autory, ale i pořadatele. Jenže to jsou knížecí rady, pokud je neprovází návrh řešení. Celé to tak trochu neodvratně špelo a dospělo do chvíle, kdy se do puntíku splní v podstatě vše, čeho se člověk bojí, dojde na jeho slova, ale radost z toho nemá ani v nejmenším.

Ano, není špatné vidět, že i soutěž bez pořadatelů, spáchaná svépomocí, může proběhnout. Ale v kontextu největší akce roku je to nepatřičné. Zůstává otázkou, jaké kroky a od koho je adekvátní žádat pro důstojnější průběh mistrovství příštích.

I když bude následující text soupisem všeho, co bylo (z mého pohledu) špatně, není to kritika Lišáka. Obdivuji energii, kterou věnoval do úloh i akce jako celku. Víím, kdo všechno další pomáhal, co mu síly stačily. Nehledám viníky, nabízím odrážkový zdroj poučení pro kohokoliv, kdo si to chce přečíst. Budoucí pořadatelé dalších mistrovství asi sami MČRS 2019 zažili, a tak reflexe nastane každopádně.

- Není dobré věnovat se do posledního dne úlohám, chybí pak čas na důsledné promyšlení organizačních detailů, na přehledné informace a propagaci. Skalní hráči dorazí tak i tak, ale junioři, sváteční hráči a zahraniční hosté nadstandardní péči potřebují.
- Booklet je pěkná věc. Ale informace zveřejněné méně než týden dopředu místo rovnosti šancí oddělí hráče, kteří mají čas všechno pročíst, a ty, kdo nemají.

- Chápu, že každý není zběhlý v grafické sazbě, ale minimálně malé políčko na úkor bílého místa na stránkách je začátečnická chyba.
- Čísla úloh a především body u každé úlohy, prosím nezapomínat. Stejně jako předchozí položka je to pro všechny hráče stejné, spravedlivé, ale extrémně otravné.
- Důležité pokyny ke kolům, především týmovým, určitě nestačí říkat jen slovně na poslední chvíli, vše musí být na papírech s úlohami podrobně vypsáno, pokyny, co dělat s celým kolem, i zadání jednotlivých úloh. Je-li to možné, vyplatí se využít i dostupné prezentační techniky a pokyny a příklady promítnout.
- (Subjektivní názor.) Méně je někdy více. Kolo na 60 minut, kde je úloh za 1200 bodů a kde hráči z druhé poloviny TOP 10 mají pod 500? Nevím. Dát vybrat je pozitivní. Ale také se pak srovnává nesrovnatelné, i tři hráči ze špičky mohli uhrát 400 bodů za kompletně různé úlohy. Není to nutně špatně, pro hráče níže ve výsledcích je to běžné, ale pro nejlepší spíše neobvyklé.
- (Subjektivní názor.) Moc nechápu, jak dokáží někteří (autoři / pořadatelé) u úloh přes 10 minut rozlišit tak jemné detaily v obtížnosti, které by odůvodnily 101 vs. 103 vs. 104. bodů. U dlouhé, dvoudenní soutěže to asi o ničem podstatném nerozhodne, ale přijde mi výrazně vhodnější nad určitou hranicí už zaokrouhlovat, na pětky, možná i na desítky.
- Sestavovat vyhodnocovací tabulky až během soutěže je sebevražda. Nenatisknout řešení pro opravující je tak šílené, že jsem netušil, že to někdy nastane.
- Tisknout zadání playoff až při playoff je hazard s časovým plánem. Subjektivní názor, zda žádné playoff nakonec není lepší než každý rok nové a komplikovanější systémy, ponechme stranou.
- Časový plán sestavený tak, že mezi ostrou délkou kol (a playoff) se vepíší pětiminutové přestávky, je odsouzen k nedodržení. Vytvořit během posledních dvou hodin programu dvouhodinový skluz navíc, to byl trochu extrém, ale obecně tvrdím, že dodržení časový plán tvoří důležitou složku spokojenosti účastníků, a tak by se o to měli pořadatelé snažit.

Honza Novotný

Právní záležitosti

Jak si asi pamatujete, došlo na loňské členské schůzi k diskuzi ohledně řešení situace, kdy odstoupí jeden z členů výboru, konkrétně tedy já. Abych uklidnil poněkud rozjitřenou atmosféru, tak jsem svoje odstoupení z výboru nakonec odvolal s tím, že do následující schůze zpracujeme materiál, který vyjasní možnosti, které nám dává náš právní řád a stanovy Halas.

O zpracování jsme požádali zkušeného právníka – Nelly Pelc-Vostrou a zmíněný text je připraven. Vzhledem k jeho technickému charakteru a rozsahu jej nebudeme zveřejňovat zde v Newsletteru. Ale můžete se s ním seznámit na našem Webu na stránce <http://sudokualogika.cz/node/2290>

Jiří Hrdina

Úloha na přání

Polygraf

Nakreslete uzavřenou smyčku, která sama sebe nekříží ani se sama sebe nedotýká a která vede pouze horizontálně či vertikálně po hranách mřížky.

Čísla **vně** této smyčky udávají, kolik hran kolem dané číslice **je součástí smyčky**.

Čísla **uvnitř** smyčky udávají, kolik hran kolem dané číslice **není součástí smyčky**.

Komentář:

Tahle úloha vypadá na první pohled velmi podobně jako úloha ploty, ale pro její řešení je výhodné použít úplně jinou strategii. Přijďte na ní?

(Autor J.Hrdina)

Zadání:

	3					
	3	2		3	2	
		2	1	3	2	
3			1		2	1
3	2					1
	2	1		3	1	
	2	1				

Příklad:

1		2	0
3	3	2	
	4	3	1
2	1		1

1		2	0
3	3	2	
	4	3	1
2	1		1

Řešení úlohy z minulého čísla

0	13	9	4	5	6	2	8	7	04
7	4	6	0	28	9	3	1	5	07
2	8	5	7	1	3	6	9	04	13
1	7	0	38	6	2	5	4	9	28
6	5	2	9	4	1	8	07	3	38
38	9	4	5	7	0	1	2	6	38
9	2	3	1	0	57	4	6	8	57
5	6	78	2	9	4	0	3	1	78
4	0	1	6	3	8	79	5	2	79